

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenhetedik évfolyam.

26. szám.

Debrecen, 1927 június 25

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Beszéd

a Kollégium évváró ünnepélyén.

*Méltóságos Gróf, Főgondnok Úr!
Mélyen tisztelt Hallgatóság!*

Mély tisztelettel köszöntöm a méltóságos gróf főgondnok urat és hálásan köszönöm, hogy ünnepelésünk díszét és hatását megjelenésével emelni méltóztatott. Örömmel és az isteni gondviselés iránti háláérzettel köszöntöm Méltóságodat abból az alkalomból is, hogy súlyos betegségéből felépülve, megújult erejével és régi bölcsességével ismét részt vehet Kollégiumunk kormányzásában. Kérjük a mindenható Istent, hogy drága életét és egészségét tartsa meg Kollégiumunknak sokáig Főtiszteletű Püspök urunkkal együtt, akit gyengélkedése akadályozott meg abban, hogy ünnepélyünkön megjelenjen. Köszöntöm Kollégiumunk ősi patrónusainak, a debreceni református egyháznak és Debrecen sz. kir. városának megjelent érdemes képviselőit, valamint a Kollégiumunk iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget is.

Kollégiumunk ebben az iskolai évben is teljes erejével igyekezett résztvenni abban az országépítő munkában, amely ennek a hazája legnagyobb részétől megfosztott nemzedéknek a legnagyobb és legszentebb kötelessége. Kormányzati szervei igyekeztek háztartásának gazdasági egyensúlyát fenntartani és intézményeit a lehetőséghez képest fejleszteni. Tanárai pedig az ifjúságnak vallás-erkölcsi és hazafias, értelmi és testi nevelésével lelkiismeretesen törekedtek nemzetnevelő hivatásukat betölteni, az ifjúságot ellátni mindazokkal a szellemi, erkölcsi és lelki javakkal, amelyek a nemzet szebb jövőjének munkálására és kivívására alkalmassá teszik. És ha sem a kormányzó hatóságok, sem a tanári karok munkáját nem jutalmazta teljes mértékű siker, ennek okát nem bennök, hanem rajtuk kívül eső és tőlük nem függő viszonyokban kell keresni.

Állami háztartásunk pénzügyi egyensúlya helyreállott és pénzünk értéke a nemzetközi pénzpiacon megállapodott ugyan, de a magángazdaság, különösen a mezőgazdaság, válságos helyzetbe jutott; pénzünk vásárló ereje is csökkent, a drágaság általánosan emelkedő irányzatot mutat. Miután a Kollégium

tekintélyes tőkepénzei, amelyeknek legnagyobb része hadikölcsön-kötvényekbe van fektetve, elértéktelenedtek, Kollégiumunk háztartása az iskolai díjbevételei mellett földbirtokai, különösen a tiszadai földbirtokok jövedelmén nyugszik. A mezőgazdasági válság azonban természetesen ezen földbirtokok bérlőit s velök együtt Kollégiumunkat is súlyosan érinti. De mivel a bérlők kifogástalanul gazdálkodnak és gazdaságuk kitűnő karban van, reméljük, hogy a felmerült nehézségeket mind a Kollégium, mind a bérlők érdekeinek sérelme nélkül el tudjuk háritani.

Az angol alapítványból a háborús évek alatt elmaradt 533 font sterling 17 shilling és 4 penny követelésünk ebben az évben 3 és fél%-kal kamatozó magyar állami kötelezvényekkel kiegyenlített, a békekötés óta esedékes kamatokat pedig a londoni Evangéliumterjesztő Társaság rendszeresen fizeti.

Az egyetem is rendszeresen fizeti 1926 augusztus 1. óta az általa használt kollégiumi helyiségek bérét, de az előbbi időről követelt bérhátralékok ügye, amelyet a VKM. a Kollégium által az egyetemi theologiai fakultás fenntartásához vállalt 70,000 koronás évváróadék valorizálásával akart kiegyenlíteni, még maig sincs rendezve.

Mind a tápintézeti, mind az internátusi pénztár számadása a múlt gazdasági évben igen szép eredménnyel zárult. Ez lehetővé tette, hogy a tápintézeti élelmezést ebben a tanévben megjavítottuk és reményt nyújtott arra is, hogy az ifjúság testi fejlődésére oly fontos békebeli tej-reggelit visszaállíthatjuk a tápintézeti díj felemelése nélkül. Ebbeli reménységünket azonban leszálítja az a körülmény, hogy az élelmiszerek árában egy év leforgása alatt átlag 25 %-os drágulás állott be és hogy az egyházközségi közgazgatási pénztár segélye is a jövő gazdasági évre a folyó évihez képest kisebb mértékkel állapított meg. Mind az internátusi, mind a tápintézeti pénztár helyzetét megnehezíti még az is, hogy a tanulók szegénysége és az egyetemi diákjóléti intézmények bővebb segélyforrásai miatt a legmagasabb díjfokozatú helyeket az ifjak alig veszik igénybe.

Hálával emlékszem meg a debreceni református egyházzal és Debrecen sz. kir. városáról, hogy a

Kollégium fenntartásához való hozzájárulásukat a folyó gazdasági évben az aranyértéknek 75 %-ával fizették és hogy a város az 1927—28. évre az eredeti aranykorona-érték helyett ugyanakkora pengőértékű összeget szavazott meg, ami 86 %-os valorizációnak felel meg.

Meg kell itt még említenem, hogy a gazdasági hivataloknak a takarekosság szem előtt tartásával történt újjászervezése, amelyet bizonyos illetékesnek látszó oldalról veszedelmes kísérletnek igyekeztek feltüntetni, a gyakorlatban teljes mértékben bevált. A múlt évi számadások vizsgálatával kapcsolatban az egyházkerületi közgyűlés (1926. évi 353a. jkvi szám) örömmel állapította meg, hogy a vagyonkezelés a lecsökkent létszámú személyzet mellett is fennakadás nélkül és jó rendben történt és a gazdasági hivatal tisztviselőinek buzgó és hű munkálkodásukért elismerését nyilvánította.

A Kollégium tanító és nevelő munkája minden tanszakon nagyobb zökkenések nélkül, a rendes keretek között, nyugodtan és jó sikerrel folyt. A lelkészképzőintézet tagjai amellett, hogy tanulmányi kötelezettségeiknek eleget tettek, szorgalmasan dolgoztak a Hittanszaki Önképző Társulatban, a Lelkészképzőintézeti Gyorsíró Egyesületben és a Kántusban, amely régi jóhírnevét megőrizve, ma is magas művészi színvonalon áll. Theologus ifjaink e mellett a debreceni egyházban a lelkészi-kar megkeresésére dícséretes belmissziós tevékenységet is fejtettek ki.

Fejlődésben levő tanárképzőintézetünkben négy szakvezető tanár és egy francia lektor ebben a tanévben heti 26 órán (tízzel több órán, mint az előző tanévben) foglalkozott a növendékekkel a magyar, latin, görög, német és francia nyelvből és irodalomból. Bennt lakott az internátusban egy genfi francia theologus, akivel a francia társalgásban gyakorolták magukat a tanárjelöltek. A tanárképző könyvtára ezidőszert 1490 kötetből áll a magyar, latin, görög, germán, angol és francia nyelv és irodalom, az általános és összehasonlító nyelvtudomány, az általános irodalom és művészet, a történelem, földrajz, mennyiségtan és a pedagogia köréből és 29 folyóirat jár a könyvtárba. Az év elején felvett tizenkilenc tanárjelölt közül egy betegség miatt kimaradt, egy pedig, Török Vince komoly törekvésű ifjú, meghalt. A többi tanulmányi kötelezettségének eleget tett. A másodévesek az alapvizsgálatot letették, közülök egy kitűnő, három dícséretes, kettő jó, egy elégséges — jó eredménnyel. A jelöltek tandíjuk és internátusi díjuk fizetésének megkönnyítésére összesen 2862 P készpénzsegélyben részesültek.

A következő nyári szünidőben a modern nyelvi szakosok közül négyet fejenként 450 pengő segéllyel Ausztriába, egyet 900 pengő segéllyel Franciaországba küldtünk a német, illetőleg francia nyelv gyakorlati tanulása végett, hat latin- és görögszakos jelölt pedig a szaktanár vezetésével, fejenként 420 pengő segéllyel, Olaszországban a római és görög régiségeket fogja tanulmányozni.

A gimnáziumban és a tanítóképzőintézetben mind a tanulmányi eredmény, mind az erkölcsi

magaviselet tekintetében teljesen megnyugtató az eredmény, bár a gimnáziumban az osztályok zsúfoltsága nagyon megnehezíti a tanítás és nevelés munkáját. A tanítóképzőben e részben a multhoz képest örvendetes haladás van, egyrészt azért, mert az osztályok létszáma 40-ben van megállapítva, másrészt, mert a felvételre nagyszámmal jelentkező tanulók közül a tanári karnak módjában van a legjobbakat kiválogatni. Mindkét intézetben nagy gondal és szép sikerrel vezetik a testi nevelést, eleven élet folyik az ifjúsági egyesületekben, a tanári kar tanulmányi kirándulásokra viszi az ifjúságot és különös gondot fordít a vallásos és hazafias nevelésre.

A Kollégium szertárai és gyűjteményei a rendezésben előhaladtak s a rendelkezésre álló fedezet felhasználásával elég szépen gyarapodtak, különösen a nagykönyvtár, amely igazgatójának buzgó utana-járására nagyértékű ajándékokkal gazdagodott és fejlesztése ugyancsak az ő ernyedetlen erőfeszítése árán visszanyerte a békebeli kereteket.

Az ifjúság az internátusi és konviktusi ellátásban nyújtott segítségen kívül a Baltazár-Amerikai-alapítványból 6400 P, Debrecen sz. kir. várostól 1725 P, a tanárképző pénztárból 6600 P, a Keszi-Hajdu alapítványból 1000 P, más kisebb alapítványokból 400 P, egyesek adományából 250 P, a gimnáziumi Ifjúsági Segítő Egyesülettől 1200 pengő segélyben részesült. Tekintélyes segítséget nyújtott továbbá, különösen a theologus ifjúságnak a legáció intézménye, továbbá a gimnáziumi szegénytanulók könyvtára, amely 554 tanulót 6673 tankönyvvel látott el.

A tanári kar tagjai a tanítás és nevelés munkájának lelkiismeretes teljesítése mellett az irodalom terén, tudományos társaságokban, a népszerű főiskolai tanfolyamon és társadalmi egyesületekben is tevékenységet fejtettek ki.

Dr. Benigni Gyula a Tisza István Tud. Társaságban bemutatta Archaikus szórend a Rigvédában című munkáját. Dr. Bessenyei Lajos, az Orsz. Ref. Tanáregyesület alelnöke, az Orsz. Középkolai Tanáregyesület debreceni körének elnöke: paedagogiai cikkei és hazafias alkalmi beszédei jelentek meg a helyi lapokban. Dr. Ecsedy István Földrajzot írt az elemi iskola IV—V. és VI. osztálya számára. Össze-gyűjtötte és magyarázattal ellátva kiadta a hortobágyi pásztor- és betyár-nótákat, Bodnár Lajos segítségével, aki a dallamokat lejegyezte és magyarázta. Ugyancsak Bodnár Lajos a hajdúböszörményi orsz. dalversenyen egy énekkari művével első díjat nyert. Dr. Erdős Károlyt a debreceni egyetem magántanárrá képesítette és a Tisza István Tudományos Társaság tagjává választotta. Dr. Hoffer Andrásnak Sátoraljújhely geológiai viszonyai és a Komlóskai forrásmész című dolgozatai megjelentek a Tisza István Tud. Társaság munkáiban. Dr. Kállay Kálmánt a debreceni egyetem theologiai doktorrá avatta, dolgozatai jelentek meg a Theologiai Szemlében. Dr. Nagy Jenő a bruxellesi nemzetközi madártani és madárvédelmi kongresszuson, mint Magyarországnak a kongresszus elnökétől meghívott képviselője előadást tartott. Nagy Sándornak önállóan megjelentek Könyv és Mosoly című történeti el-

beszélései, kéziratban van a gimnáziumi énektanításról írt kézikönyve. Dr. Novák József előadást tartott a szülők iskolájában. Révész Lajos előadást tartott a gimnáziumban rendezett szülői értekezleten az iskoláról, a tanításról és a nevelésről, továbbá a debreceni tanári körben A középiskolai tárgyak iránya, viszonya és értékelése címmel. S. Szabó József, az Orsz. Ref. Tanáregyesület társelnöke; megjelent Révész Imre emlékezete és Der Protestantismus in Ungarn című munkája. Cikkeket és ismertetéseket írt a lapokba és folyóiratokba. G. Szabó Kálmán fametszeteit az Ernst-múzeum kiállította. Dr. Szeremlei Béla a Művészi nevelésről írt a Csengeri-emlékkönyvben, cikkei jelentek meg a helyi lapokban és a Prot. Tanügyi Szemlében. Dr. Trocsányi Béla Az egészségügy és az iskola címmel cikket írt Az Egészség című folyóiratban. Dr. Veress István vezette az általa szervezett szülők iskoláját, itt előadást is tartott. Emlékbeszédet mondott a tanítóképzőintézet Pestalozzi-ünnepén. Dr. Zsigmond Ferenc könyvet írt Herczeg Ferencről, amelynek egy részlete megjelent a Debreceni Szemlében. Cikkei és Könyvismertetései jelentek meg a Protestáns Szemle, Napkelet, Debreceni Szemle és Egyetem című folyóiratokban.

Az intézet igazgatóságához befolyt kisebb-nagyobb adományokon kívül a kollégiumi pénztárba az 1926—27. tanévben alapítványok és egyes pénztári csoportok javára szánt adományok címén összesen 8277.29 P fizettetett be. Ezek közül megemlítem a legalább 80 pengőt elérő összegeket: Tanítóképző volt tanítványai 397.60 P. Káposztás Imre 480 P. Kálmán Lajos 160 P. Fehér Mihály 567.76 P. Jóna testvérek 1740 P. Kocsár Gábor 2900 P. gróf Tisza Lajos 160 P. vésztői egyház 120 P. Nyárády Mihály 118.80 P. dunamelléki egyházkerület 97.20 K. Forgalmi R.-T. 80 P. 1909-ben érettek 556 P. dr. Bessenyei Lajos 120 P. Berey József 211.52 P. legáció (karácsony és husvét) 393.98 P.

A nyugalomba vonult dr. Petzkó-Szokolay Ernő gimnáziumi magyar-latin tanszékére S. Szabó József helyeztetett át, az ő vallástani tanszékére pedig rendes tanáru Nagy Sándor h. vallásnár választott meg rendes tanárnak. S. Szabó József gimn. igazgatót érdemei elismeréséül az egyházkerületi közgyűlés állandó igazgatóul választotta.

Amidőn Kollégiumunk történetének ez évi főbb mozzanatait egy futó pillantással így áttekinthetem, egyrészt az a megnyugtató érzés tölti el lelkemet, hogy Kollégiumunk régi nemes hagyományaihoz ebben a tanévben is hű maradt és dicsőséges multjához méltón töltötte be egyházépítő és nemzetnevelő hivatását, másfelől a hála érzete tölti el szívemet azok iránt a tényezők iránt, amelyek a szép eredményt közremunkálásukkal elősegítették: az egyházkerület és nagyérdemű Elnöksége iránt az atyai gondoskodásért és a bölcs vezetésért, Kollégiumunk patronusai: a debreceni egyház és Debrecen városa és ezek előjárói iránt a szeretetteljes pártfogásért, a tanári karok és a tisztviselők iránt lelkes és sikeres munkásságukért, és a nemes tanulóifjúság iránt lelkiismeretes kötelelességteljesítéséért, kitartó szor-

galmáért és a magyar jellem méltóságához illő erkölcsi komolyságáért.

A tanárkaroknak és az ifjúságnak kellemes és erősítő pihenést kívánok, hogy az új iskolai évben újult erővel és vidám lélekkel munkálhassuk mindnyájunk szívének hő vágyát: *hazánk és nemzetünk szebb jövőjét!*

Karai Sándor.

Iskola

Kerekes Ferenc pedagógiai levelei.

(Folytatás.)

Ez az egész levél tehát érdemi részében a beneficiumok helyesebb osztását célzó gradificatióról beszél. Mint előbb láttuk, professor korában meg is csinálta azt a kombinált osztályozást. Van itt egy nevezetes kijelentés, mely élesen belevág, belevilágít a református, különösen a debreceni iskolázás szellemébe: *a professori önkény* emlegetése. Nem hiszem, hogy szerencsésebb pedagógiai tapintatúak lettek volna előbb is a professorok, de a Kazinczy—Csokonai ügy óta nem bírták lemosni magukról a „vaskalapos” jelzőt. Még Kerekesék lázas újtókorát is fájó árnyékként fedi ez a sötét tragikus fátyol. Minden erejük megfeszítésével igyekeznek a református oktatásügyet az országos átlag elé vinni, külföldi színvonalra emelni, „új epochát” teremteni s közben egyre-másra érik őket nyilvános ujságokban, sőt mint Sárvári levelezéseiből látom, magánlevelekben is szemtől-szembe a megszégyenítések. Hiába, benne volt a levegőben, ez ellen nem lehetett védekezni. Még a deákok is elkaptak: nyíltan, írásban kérdőre vontak egy tanítványa Sárvárit a calculusáért. Sőt az egész esküdti kar fellázadt egyszer fellebbvalói ellen, ez az, amit Kerekes példátlan scandalumként emleget. Az egész azon fordult meg, hogy az első álmosdi református értekezlet határozatai szerint a clasisokban épen csak az ünnepnapokra hagytak szabadságot a gyermekeknek, ezért tanítókat nem engedték messze legációba. Kijelöltek hát nekik egy pár közeli helyet, melyek — pl. a hajdúvárosok — történetesen a legjövedelmezőbbek voltak. Négy év óta tartott már ez az állapot, úgy látszik — Kerekes kijelentése szerint — sok gúnyolódásnak voltak kitéve az esküdtek a gregarius, vagyis nem esküdt publicus-praeceptordeákok részéről. Ettől is, a saját keserűségüktől is fűtött juratusok közt csak időkérdése volt a kilobbanás. A szikrát Nyárádi János juratus vetette bele „a keservek löporá”-ba: 1812 karácsonyára csak azért is elválasztotta a praeceptornak fenntartott Kállót. Jelentést tettek a vezetődeákok a rektorprofessornak. Hiába volt minden: a senior, a contrascriba s az összes juratusok nyíltan Nyárádi mellé állottak. Az egyháztanács előtt írásban is „megátalkodottan” védték a maguk igazát. Kiderült, hogy előre megfontolt tervvel léptek harcba az új rend ellen s írásos megegyezésük szerint nem jelentek meg a konfirmation, vagyis a legatiókba beerősítéssel s nem mentek egyáltalán legatióba sem. Az

egyháztanács a seniort, contrascribát elcsapta hivatalából. 20 választóval („legénnyel“) lejjebb tette, Nyárádit a kollégiumból is kitiltotta, a többi juratust is — az engedelmes Tüdös József kivételével — degradálta, sőt lázadásuk folytatása esetén világi hatóságok kezébe adással fenyegette meg.

No, de még hátra volt egy fórum, amellyel oly sokat keresztezték a deákok a professorok akaratát: az egyházkerület. Itt a lágy szívű papok hamar könyörületességre indultak, úgy hogy végtére már fegyelmet sem tudott tartani a tanárikar. Ehhez folyamodtak a keményen sújtott deákok. A kerület visszahelyezte őket hivatalukba, némi anyagi csonkítás mellett, atyai dorgálások mellett. Nyárádit is visszavették a kollégiumba, de nem adták vissza az esküdségét. Nagy ceremóniák keretében hirdették ki az ítéletet, mely mindörökké emlékezetes marad a kollégium történetében.

Kerekas hibáztatja az esküdti tekintély lejáratását s tényleg az ő professorsága idejében a deák-tisztviselői tekintély féltékeny őrzése ötlük szemünkbe, ami sokszor már a bünpalástolás látszatát is kelti s csak lazított. Sohasem volt annyi baja professoratusnak ifjúsággal, mint a XIX. század első felében. Sárvarinak is emiatt kellett már nyugalomba vonulni: nem birt a zajongókkal, rakoncátlanokkal. A juratusok annyiban voltak „minden órai felvigyázói“ az ifjúságnak, hogy a professorok órai előtt ők mentek be s névsort olvastak; a hiányzókat jelentették. Órán kívül pedig épen teljhatalmú ellenőrök voltak.

Az itt is, előbb is említett Dobrosi nem más, mint Madarász Dobrosi János jogtanár (1813—1839). Úgy látszik, ő is a reformok embere volt.

(Nagykörös.) (Folytatjuk.) **Dr. Törös László**

Közélet

A Leánykálvineum záróünnepélye Nyíregyházán

folyó hó 18-ikán d. u. 5 órától volt az intézeti épület árnyas udvarán. Az egyházkerület, az ORLE., Szabolcs vármegye, Nyíregyháza város és annak református egyháza, a hajduböszörményi Fiúkálvineum, a vármegyei kir. tanfelügyelőség, a magyar kir. államrendőrség s más testületek és hatóságok képviselőiben megjelent előkelő vendégeket nagy és díszes közönség koszorúja egészítette ki a város református és nem református intelligenciájának soraiból és a vidéki, főleg lelkészi családok köréből. Az ünnepély gazdag műsora ének-kari számokkal s a növendékek szavalataival és zenedarabjaival színvonalasan gyönyörködtette a hálás és lelkes közönséget. A kiváló, fáradhatatlan igazgatónőnek, Dobay Sándornénak szépen és érdekesítően összeállított beszámolójából nagy örömmel és Isten iránti buzgó hálaadással értesültek mindenenek arról, hogy e várvavárt nagy, új alkotáshoz fűzött imádságaink és érte hozott áldozataink, az első év zengő tanúbizonysága szerint, nemcsak

nem hiúsultak meg és nem veszték kárba, hanem már szokatlanul gazdag gyümölcsözésüket is megkezdették. Az intézet anyagi exisztenciája biztosítva van; tető alatt áll a főépülethez kapcsolódó impozáns tornacsarnok és szertárhelyiség; a szomszédos telken átadatott rendeltetésének az intézeti lelkészlakás, aminek következtében az internátusi épületnek eddig e célra használt helyiségei is felszabadultak. A polgári iskolában a tanítás, az internátusban a nevelés az illetékes kívülálló szakemberek által elismert legmagasabb paedagogiai és didaktikai színvonalon s emellett következetesen és bensőségesen református keresztyén szellemben folyik; a továbbképző tanfolyam a hallgatóinak nemcsak szellemi és erkölcsi, de gazdasági és kézügyességi irányban való kiképzéséről is gondoskodik s ezenkívül az elmúlt tél és tavasz folyamán olyan előadásorozatot is rendezett, mely bármelyik egyetemi városnak és főiskolai intézménynek is dízére vált volna; általában már az első év folyamán gyönyörűségei körvonalakban kezd kibontakozni az a mielőbb eljövendő helyzet, amikor a Leánykálvineum nemcsak növendékeinek fogja osztogatni a sehol másutt meg nem kapható testi és lelki áldások bőségét, hanem szépjövőjű nyíregyházi egyházközségünknek s a környező nagy magyar református vidéknek is sugárzó, melegengető, ébresztő és forraló belmissziói centruma lesz. E jövőnek Istentől adott egyik legerősebb emberi garanciája az intézet tanító és nevelő személyzete: az igazgatónő, a tanárikar és az intézeti lelkész, akiknek eddigi páratlan munkateljesítménye s valóban krisztusi pásztor- és paedagoguslelkületük és egyéniségük értékei mellett a Lélektől sugallt őszinteség, szeretet és bizalom fényétől és tüzetől áthatott szavakkal tett az ünnepély végén nyilvános bizonyosságot a Kálvineum igazgatótanácsának elnöke. Az elnök különben most is hű volt önmagához: egyik kezével osztotta a megérdemelt elismerés virágait a mások, az ő hűséges, önzetlen és önfeláldozó munkatársai fejére, a másikkal pedig erőlesen, sőt szinte kétségbeesetten elhárította és leiltotta azokat — a magáérol, ahová pedig éppen úgy, meg még százszor ügyebben odaillesenek azok tanárok, növendékek és mindnyájunk részéről. Az elnök határozott fellépésére le is kellett mondani az ünnepség legkedvesbbnek tervezett pontjáról: életnagyságú arcképének a nyilvános ünnepélyen való leleplezéséről és átadásáról és csak az ünnepség lefolyása után, a legszűkebb házi keretben történhetett ez meg, ahol aztán ünneplő szavak pergőtüzének kiállása nélkül is megérezhette a szívekből feléje áradó kibeszélhetetlen hálát és szeretetet és nem tiltakozhatott többé ellene. Az arckép egyébiránt az intézet nagytehetségű rajztanárának, Tóth Ilonának mesteri munkája; hű a megszólalásig és csak úgy árad belőle a Kiss Ferenc egyéniségének magva és életének igazsága: a szeretet lelke és a lélek szeretete. A magasztosan szép ünnepély minden résztvevője lélekben gazdagabban, a Kálvineumnak szent ügye iránti még magasabbra szított lelkesedéssel távozott: a vakációra szétrebbenő

növendékek pedig — ami talán példátlan az iskolák és internátusok történetében és mindennél nagyobb dicsérete a Leánykálvineum egy éves munkájának! — *szomorúan, könnyek között* hagyták ott két hónapra a kedves, meleg, fehér fészket.

Jelenvolt.

Külföld

Az amerikai elnökválasztás ügyében — nem százszázalékos hitelű forrás szerint — állítólag nyilatkozott a pápa, kijelentvén, hogy a Szentszék egyáltalán nem kívánja a maga jelöltjének tekinteni a katolikus vallású Smith Alfréd newyorki kormányzót s általában a legkisebb mértékben sem akar beleszólni az elnökválasztásba. Ez nagyon okos és korrekt beszéd, de végét kell várunk a dolognak, hogy megtudhassuk, többé pusztán — diplomáciánál. Egyébként a küzdelem és az érdeklődés homlokterében álló Smith Alfréd nyílt levélben foglalta össze a maga „amerikai katolikus” hitvallását. Ebben hangoztatja a római katolikus egyház tanításaihoz és szertartásaihoz való hűségét, de egyszersmind kijelenti, hogy „Egyháza semmiféle intézményének nem ismeri el azt a hatalmát, hogy az Egyesült Államok alkotmányos életébe és az ország törvényeinek végrehajtásába beleszóljon”; továbbá, hogy „hisz az abszolút lelkiismereti szabadságban minden ember számára; valamennyi egyháznak és szektának a törvény előtti egyenlőségében; az egyház és az állam teljes-tökéletes szétválasztásában; a felekezeten kívüli iskola fenntartásában, mint amely az egyik szegyeletköve Amerika szabadságának” stb. stb. Hát ezek mind igen szép kijelentések, de a római egyház némely sarkalatos tanításaival és követelményeivel veszedelmes és nyilvánvaló ellentétben állanak (lásd a Syllabust!). Ennélfogva vagy teljesen őszinték s akkor Smith Alfréd nem igazi és nem következetes híve egyházának és pápájának; vagy pedig nem teljesen őszinték és akkor Smith Alfréd igen kitünő — kortese saját magának. Megválasztásának a chance-ait azonban — sajnos — mindkét esetben nagy mértékben növeli ez a közfeltűnést keltett nyilatkozat

A németországi felekezeten kívüliek száma az 1925-iki népszámlálás szerint 1.140.440. Az evangélikus egyházba újabban mintegy 120.000-en tértek vissza a felekezeten kívüliekké váltakból. A szabadgondolkodók állandóan erős agitációt folytatnak az egyházból való kilépés érdekében, de folyton csökkenő eredménnyel.

Az új angol Common Bayer Book, a maga erősen romanizáló tendenciáival akkora izgalmakat kelt a protestáns meggyőződéshez hű angol közvéleményben, amilyenek a higgadt angoloknál egészen szokatlanok. A multkor a „Religions Tract Society” évi közgyűlésén az azt megnyitó canterbury-i érseket, Randall Davidsont-t, aki a mellett, hogy az anglikán egyház primása, még 80 éven felüli tisztas aggasztán is, „áruló!” „gyáva!” „Júdás!” kiáltásokkal

üdvözölték, mert elsősorban az ő kétfelé sántáló magatartásának tulajdonítják az új Common Bayer Book aggasztó sikerét.

Nyolcvanötezer bibliát és bibliai részt terjesztettek el Portugáliában az 1926. év folyamán — a nagy drágaság és a politikai forrongások ellenére 7000-rel többet, mint 1925-ben.

A „szent év” folyamán a pápa összesen öt új „szentet” és egyszáznegyvennégy új „boldogot” kreált. A szentekből négy francia egy német; a boldogokból negyvenöt francia: lehetetlen egyházipolitikai háttérre nem gondolni! A boldogok tömegében feltűnik 76 koreai és 8 canadai mártyr, ami a pápai kuriának a misszió iránti különös érdeklődését mutatja.

„A történelem átértékelését”, „egyoldalú protestáns” szempontoktól megtisztítását a német katolicizmus egyes tényezői is ugyanoly erélyesen követelik és munkálják, mint minálunk egyes magyar katolikus tudósok, írók és népszerűek. Így pl. a Napoleon-korabeli nagy német szabadságmozgalom dicső emlékü protestáns hősenek, *Arndt Móríc*z Ernőnek az alakját mindenáron elakarják homályosítani a katolikus *Görres*-ével, akiről azonban azt nem mondják meg, hogy I. Napoleonnak még mint konzulnak ő javasolta a Rajna balpartjának Franciaországhoz csatolását s egyébként sem a német nemzeti szabadságáért és önnálóságért, hanem Európa népeinek egy katolikus főségű államközösségbe egybefoglalásáért lelkesedett.

rl.

Halottaink

Sipos Bertalan, Kassa város nyugalmazott főszámvevője, a kassai református egyház főgondnoka, a szlovenszkói abaúji egyházmegye tanácsbírája, f. évi június hónap 12-én, 74 éves korában elnyugodott az Úrban. A boldogult fiatalabb éveiben a híres Máriássy tábornok oldala mellett mint szárnysegéd működött s ilyen minőségben nagy része volt a magyar honvédség újjászervezésében. Majd Kassa város szolgálatába állott. Harminc éven keresztül teljesített világi hű szolgálatát Isten azzal jutalmazta, hogy többre hívta: az egyház anyagi és szellemi javainak is sáfárául rendelte. Nemcsak mint hivatalnokot, de mint embert is mindenki tisztelte, becsülte és szerette, nyilván olyan belső tulajdonai szerint, amelyek nem jutnak minden embernek osztályrészeül. A megboldogultban Sipos József szatmári egyházmegyei esperes testvérbátyját gyászolja. Az igaznak emlékezete áldott, örökké.

Szűcs Kálmán lajosmizsei lelkész, életének 61-ik, lelkipásztorkodása 32-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése az egyházmegye lelkészei és gyülekezete nagy részvéte mellett ment végbe. Áldott legyen emlékezete!

Különfélék

Az európai C. E. konferencia.

Az aug. 8—14. tartandó nagy európai keresztyén szövetségi (C. E.) konferencia előkészületei az elmúlt hónap folyamán nagy lépéssel haladtak előre.

A konferencia ének- és zeneügyének vezetését id. Victor János igazgató vállalta magára s közös munkára állott össze a budapesti és környéki énekkarok hosszú sora: Goudimel-énekkar, jozsefvárosi, fásori, pesterzsébeti, rákosszentmihályi és rákospalotai református énekkarok, a Bethesda énekkara, az angyalföldi evangélikus énekkar s a Bethánia újra talprállott énekkara. További énekkarok csatlakozása még várható.

Az eddigi tervek szerint egy válogatott énekes sereg fogja a következő énekeket énekelni: a megnyitó gyűlésen (aug. 9-én) egy angol éneket (Mundy: Oh Lord the Master of all), Schultz egy motettjét, Bach egy korálját (Jézus, én örömem) s id. Victor Jánostól „A naini özvegy”-et a keresztyén hangversenyen (aug. 12.) Bachnak egy kantátáját (Jöjjetek, siessetek és fussatok), a zárógyűlésen (aug. 14.) Händel Messiás-oratóriumának nagy Hallelujah-karát. Minde gyűlések a városi színházban (Népopera), mint Budapest legnagyobb termében tartatnak.

A tágabbkörű énekkar négyszólamú énekkel vezeti a pesti Vigadóban és a Zeneakadémián a konferencia összes közénekeit, ezenkívül az egyes énekkarok külön-külön a következő alkalmakkor szerepelnek: a külföldiek számára a főváros által adott fogadóestéllyel egyidejűleg tartandó szeretetvendégségen (aug. 10.) az ott egybegyűlendő magyarországi és külföldi magyarok előtt régi és új magyar keresztyén énekeket, az egyidejűleg tartandó nagy evangélizáló-estélyeken (aug. 13.) a tárgyakhoz illő tartalmú énekeket énekelnek s végül a főváros összes református és evangélikus templomaiban tartandó konferenciai istentiszteleteken (aug. 14.) ünnepélyesebb darabokat adnak elő eddig megtanult énekeik közül.

Az egyes énekkarok a közös darabok betanulását külön-külön próbáikon végzik s a szükségnek megfelelőleg több nagy közös próbára jönnek majd össze.

A konferencia szállás- és étkezési ügyeit Major László dr. vette kezébe. A Diákok Háza és a skót misszió internátusa már előbb biztosított, ehhez az internátusok és iskolák hosszú sora járul még; a tömegszállások berendezésében nagy segítséget nyújt a székesfőváros idegenforgalmi hivatala, mely az István-napi forgalom lebonyolítására 2000 ágyat szándékozik beszerezni. A konferencia vezetését egy szállodába helyezik el, hogy szűkebbkörű tanácskozásokra mindig együtt lehessenek. Akik az internátusokban és egyéb közös szállásokon nem óhajtanak elhelyezkedni azokat a budapesti és környéki magán-szállásokon, vagy kívánatukra a kitűnően berendezett és rendkívül jutányos Continental-szállóban helyezik el.

A konferencia étkezését a népjóléti minisztérium étkezői s több nagy vendéglő, esetleg diák-étkezők fogják lebonyolítani. Az egyes helyeken a legkülönbözőbb igények kielégítést nyernek.

Az idegenek kalauzolását Hilscher Zoltán dr.

tanár szervezi, ki négy fél nap alatt Budapest legfontosabb láttnivalóit fogja megfelelő kalauzok és tolmácsok segítségével bemutatni. A kedvezmények kieszközlése már megtörtént.

Az összes magyar közlekedési vállalatok féláru kedvezményt biztosítottak a konferencia résztvevőinek. Most ugyanezt terjesztik ki az osztrák és a cseh-től államvasutakra. Mihelyt ez sikerül, az összes többi európai országokban megkísérli a rendezőség a kedvezmény kieszközlését.

Sipőcz Jenő dr., Budapest székesfőváros polgármestere, a konferencia támogatását melegen felkarolta. Budapest székesfőváros augusztus 10-én este a Vigadóban a nem-magyarajkú külföldiek részére nagyszabású fogadó-estélyt rendez, melyen a főváros egyik kiváló énekkara, magyar ének- és zeneművészek fognak klasszikus szépségű magyar ének- és zeneszámokat bemutatni. (A skót éneket hasonlóképen mutatták be a glasgowi vasárnapi iskolai világkongresszuson a megsze földön híres Orpheus-énekkar tagjai.) Ugyancsak segítséget nyújt a főváros a vezetés elszállásolásában, a Vigadónak, a régi képviselőháznak és a Városi színháznak rendelkezésre bocsátásában.

Bethlen István gróf miniszterelnök a konferencia védői tisztét készséggel elvállalta s többrendbeli támogatást ígért.

A konferencia költségeire újabban a következő egyházi adományok érkeztek be, vagy szavaztattak meg: Református egyház Berettyóújfalú 8, Református egyház Ór 8, Evangélikus egyház Debrecen 16, Református egyház Hajdúnánás 8, Református egyház Szigetszentmiklós 10, Református egyház Pécs 80, Református egyház Noszlop 240, Református egyház Budapest 600, Református egyház Pápa 10, Dunamelléki református egyházkerület 400, Dunántúli evangélikus egyházkerület 100 pengő.

Tekintettel a nagy nemzeti és protestáns érdekekre, a rendezőség tisztelettel kéri az összes többi egyházak adományát is.

Baltazar Dezső püspökünk a felsőház szerdai ülésén általános nagy tetszést aratott beszédet mondott, melyben a protestáns egyházak államsegélyeinek békebeli színvonalra emelését sürgette.

A Kormányzó úr születése napját Debrecen városa is ünnepélyes keretek között ülte meg. Az összes templomokban istentiszteletek tartattak, amelyeken a katonai és polgári hatóságok teljes számban részt vettek.

25 éves érettségi találkozó. A debreceni református kollégium 1902-ben érettségizett növendékei június 27-én délután 5 órakor tartják Debrecenben az ősi kollégiumban 25 éves találkozójukat.

Mennyiségtani és természettudományi előadások a debreceni egyetemen. A Tisza István Tudományegyetemen 1924-ben megindult mennyiségtani és természettudományi előadások az 1927—28. tanévben már a IV. évesek számára is megnyílnak. Ezáltal teljessé válik a mennyiségtan, természettudományi szaktárgyak előadása és e tárgyakat ugyanolyan terjedelemben adják elő, mint azokon az egyetemeken, ahol külön mennyiségtan-termesztudományi fakultás van. A szakcsoport hallgatói a bölcsészeti karon doktorátust a debre-

teni tanárvizsgáló bizottság előtt pedig középiskolai tanári vizsgálatot tehetnek.

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete felállítandó székháza javára június 19-én az összes templomokban „Kálvinház Vasárnapot“ rendezett alkalmi istentiszteletekkel és vallásos ünnepségekkel. A vallásos délutánok d. u. 5 órakor mentek végbe. Nagytemplomban imádkozott Márki Kálmán s.-lelkész, prédikált Kolozsváry Mihály hajdúnánási lelkész, záró-imádságot mondott Siposs Imre lelkész. Kossuth-ucai templomban imádkozott Madar Zoltán s.-lelkész, prédikált Molnár Zoltán hajdúhadházi lelkész, bezáró-imát mondott Baja Mihály lelkész. Ispotály-templomban imádkozott Nagy Sándor s.-lelkész, prédikált Porzsolt István ujfehértói lelkész, záró-imát mondott Molnár Ferenc lelkész. — Árpádtéri templomban imádkozott Kovács Pál s.-lelkész, prédikált Görömbey Péter nagykállói lelkész, utóimát mondott Bagdy Dániel s. lelkész. A vallásos délután programját szavalatok, ének- és zeneszámok tették változatossá. A „Kálvin-ház“ alapja a befolyt perselypénzből és önkéntes adományokból jelentékeny összeggel gyarapodott.

Új egyetemi magántanár. Dr. Gulyás József sárospataki főgimnáziumi tanár a debreceni egyetem bölesészettudományi karán a XVIII. század magyar irodalmának történetéből egyhangulag egyetemi magántanárrá képesítettet.

A dunántúli papnék konferenciája június 14-én folyt le Pápán. A konferencián összesen 38 papné vett részt. A gazdag, építő előadások után a konferencia megalakította a „Dunántúli Papnék Szövetségét“. A konferenciái előadások nyomatásában is megjelentek kis könyv alakjában, melyet a Szövetség minden dunántúli papnének megküld.

Tanítóválasztás. A búcsi református egyház a nyugdíjbavonulás folytán megüresedett rektor-tanítói állásra Nagy Lajos, volt komáromi kántort választotta meg.

Ötven éves érettségi találkozó. A debreceni ösi kollégium 1876—77. iskolai évben érettségit tett növendékei június 20-án gyűltek össze találkozóra. A találkozóra kilencvenhetőjük közül 22-en jöttek el. Délelőtt istentisztelet volt az oratórium-ban, majd összegyűltek az öreg diákok a díszteremben és kimondták, hogy 5 év múlva újra találkozóra gyűlnek össze. Aztán megtekintették az Egyetemet, délben pedig közebéd volt.

A Dóczi-intézet volt növendékei június 19-én „Volt Iskolatársak Szövetsége“ névvel egyesületbe tömörültek, hogy az intézet tervbevett kiépítéséhez az anyagiak előteremtésében közreműködjenek és az intézet szegénysorsú, kiváló növendékeit támogatásban részesítsék. Az intézet dísztermében tartott közgyűlésen özv. Kardos Gézáne ismertette az alapszabálytervezetet. Megállapították az egyesület nevét: „Debreceni Református Leánynevelőintézeti Iskolatársak Szövetségének Egyesülete“. Az alapszabálytervezetet lényegtelen módosítással elfogadta a közgyűlés. Ezután a tisztikar megválasztása következett. Egyhangú lelkesedéssel Koncz Aurélnét választották meg elnökké.

Debrecen sz. kir. város a Fancsikán és Ondódon felállítandó tanyai lelkésziségek céljaira 64 hold földet adományozott azzal, hogy a tanyai lelkésziségeket záros határidőn belül meg kell szervezni.

Beiratás. A debreceni református egyház összes elemi iskoláiban az 1927/28. tanévre a beiratások június hó 27—28. napjain lesznek 8—12-ig.

A valláspedagógiai összejövetelek, melyeket a vallásoktató lelkészi testület rendezett június 21-ikén véget értek. Az összejöveteleken Csikesz Sándor egyetemi tanár tartott előadásokat, melyeket megbeszélések követtek. Összesen 12 összejövétel volt a mostani ciklus alkalmával, melyeken a résztvevők a mélyenszántó előadások és az eszmecserék nyomán igen sok szép, nemes és hasznos ismerettel gazdagodtak. A kurzust egy kedves társas összejövetelefejezte be.

Lelkészmeghívás. Sipos János belényesújlaki lelkész halálával megüresedett lelkészi állásra a gyülekezet Nagy Zoltán gyoroki lelképásztort hívta meg. — Isten áldása legyen a gyülekezeten és az új pásztoron egyaránt!

Harangszentelés. A máramarosszigeti református egyház június 25—26. napjain készül újonnan öntetett harangjait rendeltetésének átadni, megfelelő ünnepség keretében.

A hejópapi egyház Nyilas Károly földbirtokos áldozatkészségéből nyári gyermekotthont létesített, hol a munkába menő szülők nappalra elhelyezhetik gyermekeiket.

Lelkészbeiktatás. Salamon Gyula disznóhorváti lelkészt május 29-én iktatta be Svinger Jenő tanácsbíró lelkészi állásába. A beiktatás szép ünnepség keretében ment végbe. Délután pedig megalakult a Kálvin-Szövetség helyi fiókja.

Harangavatás. A gebei egyház szép ünnepség keretében avatta fel újonnan szerzett két harangját. A harang felhúzása alkalmával id. Szigethy Gyula helybeli lelkész mondott imát, míg a templomban Ujlaky Béla hodászi lelkész imádkozott s az ígét Biró Gyula nagyecédi s. lelkész hirdette.

A Magyar Keresztiyén Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége országos konferenciáját június 24-től—27-ig tartja Debrecenben gazdag programmal.

Felvétel Internátusba. Debrecen legszebb pontján, egy holdas kertben van a tiszántúli ref. egyházkerület felügyelete alatt álló Andaházi Szilágyi Mihály-féle nevelőintézet. Élelmezés egyelőre nincs. A növendékek a kollégiumi konviktusba járhatnak étkezni. Ágyneműt, evőeszközt (tányér, pohár, kés, villa, kanál) maguk hoznak. Lakás, fűtés és világítás díja havi 20 pengő, amely négy részletben fizetendő. Jó előmenetelű, igazolt rokonok kedvezményt kaphatnak, idegenek csak kivételesen. A debreceni ref. gimnázium növendékei vehetők fel. Folyamodások a folyamodó nevére megcímezett levelezőlappal együtt a gimnázium igazgatóságához küldendő augusztus 1-ig. Bélyeggel ellátott kérdé-

sekre dr. Szeremley Béla bennlakó felügyelő-tanár válaszol. Értesítés után egy héttel befizetendő 50 pengő negyedévi lakásdíj postán a debreceni református kollégium pénztárába; máskülönben a kérely lefoglaltak nem tekinthető.

A böcsi gyülekezet hármass ünnepe. A napokban ment végbe a böcsi gyülekezet 7 mm. új harangjának a felavatása. Ugyanekkor özv. Nagy Dánielné dr. H. Kiss Géza lelkészt szép selyem paláttal ajándékozta meg és ekkor történt Hosszúfalussy Lajos főszolgabíró egyházközségi főgondnok beiktatása is. A minden részében megragadó ünnepség áhítatát gyülekezeti énekek, szavalatok, vegyeskari darabok előadásai fokozták.

A debreceni református főgimnázium ifjúsági Segítő Egyesülete jún. 2-án tartotta záró ülését. A f. isk. évben az egyesület jövedelme volt adományokból: 8.234,100 K., tanulók tagsági díjaiból: 8.690,000 K., kamatokból: 3.000,500 K., vegyesekkel együtt: 20.788,000 K. A jövedelem 20%-ából az alaptőkéhez 2.275,000 K-t, az érettségi találkozók alapítványához 1.500,000 K-t, a dr. Rácz Lajos alapítványához 250,000 K-t, a Kecskeméthy M. Lajos alaphoz 200,000 K-t csatolt a segélyosztó gyűlés. Ily módon az érettségi találkozók alapítványa (a dr. Rácz Lajos alap 1.750,000 K-jával együtt) 14.250,000 K-ra, azaz 1140 P-re, az alaptőke 9.375,000 K-ra, azaz 750 P-re, a Kecskeméthy alap 500,000 K-ra, azaz 40 P-re emelkedett. Az egyesület a folyó évben kiosztott pénzben: 14.964,500 K-t, füzetekben, írószerekben: 2.046,100 K-t, 7 évi fennállása alatt összesen 51.166,833 K-t. Az elmúlt évben az egyesület részére nagyobb adományokat adtak: 1906-ban érettségit tevők 3.000,000 K-t, István gözmalom előbb 1.000,000 K-t, újabban 100 P-t Református egyházkerület 2.000,000 K-t. Fogadják az egyesület és a református gimnázium tanárkarának hálás köszönetét. További adományokat is szívesen fogad a református gimnázium igazgatósága.

A református elemi iskolák évvizsgáló istentisztelete június hó 15-én reggel 8 órakor ment végbe az összes templomokban.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
1527., 1529—1531—1927. szám.

Körlevél

Nagytiszteletű Esperes úr!

Legutóbb tartott egyházkerületi közgyűlésünk 52. b), c), i) és 54—16. sz. alatt hozott határozataiban vett utasítás alapján közlöm a következőket:

1. Méltóztassék felhívni az összes lelkészeket arra, hogy a náluk jelentkező kolportöröket működésükben támogassák azzal is, hogy gyülekezetük tagjait iratok beszerzésére ösztönözzék, hogy az építésre alkalmas iratok, a lelki

s hitbéli felébredésnek, az egyetemes erkölcsi megújulásnak eme hatalmas eszközei minél nagyobb és minél bőségesebb áldásokat hozhassanak elő a mi magyar református népünk életében. A gyülekezeteket pedig méltóztassék felhívni arra, hogy vegyenek fel évenként bizonyos megfelelő összegeket azon céllal, hogy abból ingyenes ajándékozás és kiosztására szerezhessenek be alkalmas iratokat.

2. Közgyűlésünk felhívja az egyházlátogatók figyelmét arra, hogy különös gonddal tegyék vizsgálataik tárgyává a belmissziói munkák végzését, hogy az egyházi törvényben a hitéletre s annak fejlesztésére vonatkozó rendelkezések lélek szerint is miképpen hajtatnak végre a gyülekezetekben.

3. Közgyűlésünk 1926. évi 270. sz. határozatával a dunamelléki egyházkerület „Utmutatását” már leküldte az egyházmegyékhez véleményezés végett; az egyházmegyék a jelzett határozatban foglalt felhívásnak tegyenek eleget és a konfirmáció reformjára vonatkozó véleményét őszi közgyűlésünkre mindenik egyházmegye mulhatatlanul küldje be, mert csak akkor lesz módja és alkalma közgyűlésünknek e tárgyban határozni.

4. Végül egyházkerületi közgyűlésünk 54—16. sz. alatt hozott határozata alapján kérem, hogy a Tisza István-émlékplakett (Iroda: Budapest, VI., Andrassy-út 33.) beszerzésére tehetősebb egyházainkat felhívni méltóztassék.

Atyafiságos szeretettel:

Debrecen, 1927 június 14.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Takarékpénztári csekkszám 43,916.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Pályázati hirdetés.

A gyulai református egyház presbitériuma pályázatot hirdet egy segédlelkészi állásra. Jövedelme évi 1632 pengő havonkénti részletekben előre fizelve. Jegyzői teendőikért évi 136 pengő. Egy szobás lakás. Köteleességek: minden lelkészi, belmissziói és vallásnevelési munka a lelképásztor utasítása szerint. — Tenor hangú pályázó előnyben részesül. Állás folyó évi október 1-én foglalható el. Személyes bemutatkozás és próbaszónoklás ajánlatos. Pályázati kérvények egyház címére küldendők 1927. évi július 10-ig.

Dr. Pallmann Péter,
lelképásztor.

Pályázati hirdetmény.

A mezőgyáni református iskolaszék pályázatot hirdet gróf Tisza István örökösök által

KUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

fenntartott Nagygyanté-pusztai református osztatlan elemi népiskolai férfitanítói állásra.

Fizetése: 1. Késpénz az uradalom pénztárából 320 p. kor. 2. 24 köbméter hasábtűzifa. 3. 8 hektó tisztabúza. 4. 16 hektó kétszeres-búza. 5. 10 hektó árpa. 6. 8 hektó szemes-tengeri. 7. 4 hektó bor. 8. Tandíj 50 gyermek után, a 2 p. kor. 9. Egy drb sertéslegeltetés. 10. Kettő drb tehén téli-nyári tartás és gondozás. 11. Egy hektó főzelék. 12. 50 kgr. só. 13. $2\frac{2}{12}$ hold tengeriföld, bevetve. 14. Lakás természetben, kerttel, tisztítással, javítással. 15. 3.40 kgr. ocsú. Értékegység 37. Fizetési kiegészítés az iskolafenntartótól.

Kötelessége: A református egyház tanterve szerint egy — hat vegyes osztály tanítása, vasárnapokon bibliamagyarázat és ismeretterjesztő vallásos előadások tartása, a kántori teendők végzése úgy az istentiszteleteken, mint a temetéseken, a lelkésznek belmisszió téren segédkezni, egyházi természetű rendelkezések végrehajtása. A gyantéi levante ifjak oktatása. A nyári nagyszünet alatt külön díjazás mellett az uradalomban reábizott felügyeletet teljesíteni.

Pályázati határidő július 10. Pályázhatnak református vallású okleveles tanítók. Menekültek és B) lisztások előnyben részesülnek.

Pályázati kérvényüket szükséges okmányokkal felszerelve: dr. Rakovszky Ivánné öngyméltóságához címezve, Református Iskolaszék Mezőgyán címre küldendők.

Mezőgyán, 1927 június 14.

Téglás Ferenc,

ref. lelkész, iskolaszék elnöke.

2—2

SESZTINA LAJOS

vasnagyereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó

összes vasárú

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

Állami gépjárművezetői (sofför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. techn. és anyagvizsgáló-intézet keretében július hó 11-én este fél hét órakor. Beiratás július hó 10-én d. e. 10—12 óráig az igazgatósági irodában, hol részletes Tájékoztató is kapható. (Budapest, VIII. József-körút 6., I. 8.)

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SAJÁT HÁZ)

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélsebb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a négyesületek hasonló ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE” szabója.

Debrecenben rendelések átvételére Tóth József szabómester úr Csapó-utca 59. szám. — Ujpesten Petőcz Endre szabómester úr készsége állanak feleim szolgálatára.

Tekintetes SZÁNTÓ JÓZSEF papi szabó cég

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Folyó hó 3-án kelt levelére értesitem, hogy Thomay Dezső theológus barátom jelenleg ugyan még Debrecenben tartózkodik, de június 1-től kezdve már Vésztőre (Bihar m.) van segédlelkésznek kinevezve. Palástra azonban sürgősen szüksége van s így szíveskedjék Szántó úr ezt még debreceni címére elküldeni.

Nem mulaszthatom el, hogy annak a palástnak a készítéséért, amelyet nekem még 1925-ben édes anyám rendelt Önöknél, ne gratuláljak.

Már két éves. Sokszor megázott s úgyszólván minden nap használatban van, de mégis új, jó, izléses és csinos. Minden theológus barátomnak és segédlelkész társaimnak szívesen és jó lelkiismerettel fogom a céget figyelembe ajánlani.

Debrecen, 1927 május 6.

Tisztelettel:

Tukacs György, debreceni s.-lelkész,
főiskolai szénior.

Kedves Szántó Úr!

Gyülekezetem abból az alkalomból, hogy a biharmegyei Ártándra megválasztottak rendes lelkésznek, egy szép palásttal és süveggel óhajt megajándékozni, melynek december 15-re legkésőbb itt kell lenni, mivel már karácsonykor, vagy előtte vasárnap kibúcsúzom. Kérem ezért azonnal értesíteni Szabó Károlyné címére, hogy a közönség előtt felmutathassa, zárt levélben, hogy mennyibe kerül 159 cm. hosszú palást és 58-as süveg.

Válaszát várva és méltányos árat remélve, maradok kíváló tisztelettel

Kaba, 1926 nov. 30.

Koródy Gyula, ref. lelkész.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünket s igazán nagyon meg vagyok elégedve.

A pénz postán beküldetett.

Kaba, 1926 dec. 13.

Koródy Gyula, ref. lelkész.

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: nappal 322.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református ápolóda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,
hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

